

Թուականին հետեւելու է և ի՞նչպէս,
այսինքն՝ եթէ մին նախամեծար հա-
մարուի ժամանագրական թուականին
մէջ, մի թէ ամենայն թուածն առանց
խորհրդածութեան՝ ընդունելու է, թէ

երբեմն մտաւոր պարագայից համե-
մատութեամբ ճիշտն փնտռելու է, և
ըսելու պատճառն այս թուականը դը-
նելու և միւս չղնելուն։
Հ. Խ. Ս.

Շաքայարեչի

ՔԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՔ

ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ

Ահա՛ եւ դամդաղ իջնէ արեւ,
Եիկնէ ամպերն լեռան վերեւ,
Եւ գլխակոր մտնէ յիւր մար,
Ու մըթագմի երկմից կամար։
Յայնժամ մեզ այց ելլեն զուարթումը,
Մփոփն յերկինս շող և աստղումը։
Արեգակամ վառ խարուկիմ՝
Կարծես՝ կպծերն մոքա լինիմ,
Որ յաւարտ իւր մեծ շրջանիմ,
Սլանամ ի՞ բարդ վեր ի՞ յերկին։
Այնտեղ գամուած մնամ խիտ առ խիտ,
Եւ ի՞ մըթամ ունիմ ժրպիտ։
Իւրաքանչիւրն այլ մոցամից,
Որք մեզ թըլփն լուսեղէն բիծ,
Տիեզերք են մեծ, լայնատարր,
Շրջին յաւերժ ջուրն զտարար։
Եւ աղմուկով իրենց գլորմամ,
Երգ յօրինեն սուրբ ամսահմամ։
Ովսանմա երգք, փառք եւ պատիւ,
Աշխարհմեբից, յոգեաց ամթիւ,
Առ Տէրն Աստուած, որ իւր ի՞ շուրջ՝
Ժողվէ զՊոպոս սուրբ աշխուրջ,
Եւ որք իբրեւ մի ճառագայթ,
Բարիք տեղամ՝ ձեռք անկայտ։
Աստուած է լոկ լիակատար
Միրող, բարի, ուղիղ ւ՛արդար,
Երեսն է ջիմը լոյս արփենի՝
Աստեղագարդ համդերծ ունի,
Եւ մեր կենաց՝ սիրէ ի՞ մուլթ,
Ողորմութիւն շողալ եւ գութ։
Հաւատք եւ Յոյս, եւ Սէր մորամ,
Մեր հոգւոց մէջ իբր ի՞ խորամ,
Ո՛հ, թող համգլին միշտ պատասպար,
Նոքա տամ մեզ իւր գաղափար։

Յայսկոյս մեցուկ վշտաց ծոցում,
Յայնկոյս շիրմիմ, խիմը եւ ցընծում։
Թէ իմ կենաց եւս արեգակ,
Աւարտէ փոյթ իւր շրջանակ,
Հոգիս ի՞ քեզ ճեռում Արարչիդ,
Կամի սլանալ մաքուր վընիտ։
Յայնժամ՝ արդեօք քեզ սիրափար,
Պիտ՝ առնո՛ւս ինձ ոգեաց ի՞ պար։
Կարողանամ՝ պիտի արդեօք,
Տեսնել ըզքեզ ըզմայլամօք,
Մինչդեռ ի՞ կեսնա միշտ աստամօր՝
Որոնցի գքեզ ամմուր։
Մինչ յաւրտօսր իմ ակնխըտիդ,
Գլուսայ սիրոյդ քոյ շառափոյ։
Դու որ մըլնում անգամ յերկիր,
Լըցիր խմամօք միշտ կարեկիր,
Երծում յայնքա՛ կլտիմ ի՞ հով,
Կենաց տուիր՝ թոփս, քոյդ իսկ ըոցով,
Ես որ ըզքիզ իմ մէջս ըզգամ,
Պիտի կորչիմ՝ զիմն անգգամ։
Ես չեմ անբան, խելք սէր ունիմ,
Եւ Սէրս դու ես. ո՛վ Աստուած իմ,
Միրովդ ես եւս, Աստուածամմամ,
Ընդ քեզ ի՞ ծոց քոյ միանամ։
Ջի միշտ մըմամմ սիրէ զիւր մնամ,
Եւ իւր ըրծիցմ հասնը լումամ։
Գիտեմ որ այս աշխարհս է բով,
Ուր ի՞ փորձանս զըտոկիմ հոգւով։
Ցաւք եւ աղէտք, բիւր տառապանք,
Թող տամ մարմնոյս մահու պատանք։
Բաւ է հոգիս սիրէ ըզքեզ,
Վշտերն ամցմիմ երազի պէս։

Պ. Հ. ԱՌԱՄԵԱՆ

ԱՌ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՄԻԿՈՅԱՆ

(ի Ռուսական Հիւանդանոց 2 ասրիչ 1891)

Ո՛հ, որքան քաղցր է՝ լքեալ հիւանդին
Որ ամբողջ մի ձմեռ ցաւօք տառապէր՝
Միշտ աչքին առաջ մահու գերամղին,
Երբ շնէ հովիկն, չերմ՝ զարմամբեր:

Երբոր հալածեալ փետրվարն ու մարտ՝
Իրեմց հետ տամին, խոնաւ ցուրտն անծնք,
Մինչ կամամչ գորգեր զգննում դաշտն եւ արտ,
Ջորս արդէմ զգուէ, զգիւնդն գողտր հեւք:

Մինչ բնմաւորին ճիւղերն գոս ու լերկ՝
Հիւթով բարգաւաճ, տամ տներն ու ծիւ,
Դեռ յարատեւեմ իմ ցաւերն ու վէրք,
Ու բնութեամբ նայած, սկսիմ մախամծիլ:

Ե՛կ, հասի՛ր շուտով, ամծկալի՛դ Ապրիլ,
Քեզ համար ծառերն՝ թարմ ծաղկունք բուս,
Ես էլ՝ մը բողբոխ կեանք կ'ուզեմ, ապրիլ. [մին].
Երբ ձագ սոխակներն, մոր երգեր ունին:

Այլ դու՛. ծիծեռնակդ իմ զարմամաւէտ,
Սլացի՛ր ու զմտ մօտ իմ՝ Ստեփանիս,
Մի թեթեւ գրի՛ւ տուր քոյ մախշուն թեւէդ.
Որ չ'ուշացնէ՛ գիւր մամակամիս:

Ողջոյմներս էլ ան սրտիս խորերէն,
Ու փութայ տամի՛ւ մորաւ հաղորդել,
Եւ այս խօսքերս էլ, ճըռտողէ իրեմ՝
Իւր ուսիմ վրայ թառած դիւրըմտեւ:

Ո՛հ, որքան բուռն է առ քեզ իմ կարօտ.
Միշտ ծարաւն զգամ՝ գրոյդ եւ քոյ դիմաց,
Իմուպէս որ ցօղին պապակի արօտ,
Եւ արեգական շողին զգուամաց:

Թէ մօտս լինէ՛իր՝ իմ հոգւոյ հատոր,
Պիտի խնդրէ՛ր քեզանից խոնարհ,
Պատուհանին սենձ քշել զիմ բազկաթոռ,
Որ քեզ հետ մկատեմ, զարուծմ ծաղկավառ:

Եւ երբ իմ աղօտ ու մըւաղ աչքն՝
Ջինջ հորիզոնին վրայ մնամ սեւեռ.
Ուր շիկմած ամպերն միսինամց տամ պաչեր
Դեռ խաւար գիշերն՝ չ'հագած իւր սեւեր,

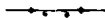
Թոյլ տուր իմ զո՛ւ ևս՝ տալ քեզ իմ համբոյր,
Ջեռքդ էլ կուրծքիս վրայ՝ սեղմած ամուր՝ պինդ,
Թո՛ղ ծաղկանց մըմամ սիրտք մեր քսողբաբոյր,
Սուրբ մտերմութիւն բուրբն միշտ ի՛ թիմդ:

Մահն իսկ յայն պսոհում՝ թէ զար ժամտաղէմ՝
Հէզ մարմնից բաժնէն, հոգիս սիրակէզ.
Յուսով դիմէ՛ի Արարչիս յ'նշեմ,
Ջի շատ սիրեցի բարին՝ եւ զ'քեզ:

Գ. Հ. ԱՂԱՄԵԱՆ

ԻՆՋՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ինչո՛ւ համար, մինչ իմ ճակատ խոնարհի
Ամթիւ ցաւոց բեռնաւ տակ,
Քոյդ, իմ սիրուն աղւսմեակ,
Ջըւարթագեղ երանութեամբ կը փայլի:

Ինչո՛ւ համար, մինչ ես գոչեմ. « ցաւ ամհում,
Դաւըն կըսկիւծ, վիշտ ամրոյս »,
Քու ձայնդ յուշիկ մննչէ. « Յոյս,
Երկին պայծառ է ամէն տեղ շողողում »:

— Որովհետեւ, առ ի դիտել ամէն բան,

Կըրկին հայլք կամ պէսպէս.
Ջի դու վարդեր կը համբոս
Առաւօտում... իսկ ես, աւանդ, իրիկում:

— Որովհետեւ իմ բաժակս է դառնալից,
Մինչ քոյդ ամոյշ մեղրահամ.
Ես մարդ՝ երկրի կը ցամկամ,
Իսկ դու հրեշտակ՝ կը փափաքիս միշտ երկմից:

Ա. ԼԸՎԷՆ

Ք. Բ. Մ. Ա.

